Ao. 1835. Dingsdag, den 19 Mei. No. 40.

GRONINGER COURANT

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

SCHUTTERIJ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, gelet hebbende op art. 1, 2, 6 en 9 der wet op de Schutterijen, van den 11 April 1827 (*Staatsblad* no. 17), brengen bij deze ter kennis van een' ieder', dat de Registers ter inschrijving voor de dienst der Schutterij zullen geopend worden op den 20 Mei aanstaande.

Dat tot deze inschrijving verpligt zijn, en daartoe mitsdien worden opgeroepen alle ingezetenen dezer Gemeente, die in het jaar 1810 zijn geboren; dat mede tot deze inschrijving zijn verpligt die, welke geboren zijn in 1801 tot 1809 ingesloten, en zich hier ter Stede, sedert de vorige inschrijving, uit andere plaatsen met de woon hebben nedergezet, waaronder ook zijn begrepen de militairen, die sedert dien tijd derzelver paspoort verkregen en zich alhier gevestigd hebben, alsmede de zich in deze Stad gevestigd hebbende vreemdelingen (waardoor verstaan worden zij, die hun voornemen, om zich in dit Rijk neder te zetten, hebben aan den dag gelegd, hetzij door eene uitdrukkelijke verklaring, hetzij door het werkelijk overbrengen van den zetel van hun bestaan naar herwaarts, zonder dat de tijdelijke uitoefening van een bedrijf of handwerk in eenige ondergeschikte betrekking als zoodanig voornemen wordt aangemerkt); dat van de inschrijving niemand der bovengenoemde personen, al vermeende hij tot de vrijgestelden of uitgeslotenen te behooren, is uitgezonderd, en dus ook niet die personen, welke reeds hun ontslag uit de Schutterijke dienst hebben bekomen; zullende degenen, die bevonden zullen worden zich niet vóór den 1 Junij aanstaande te hebben doen inschrijven, ambtshalve ingeschreven en door den Schuttersraad verwezen worden tot eene geldboete; terwijl zij daarenboven zonder Loting bij de Schutterij zullen worden ingelijfd, indien het zal blijken, dat er tijdens de verzuimde inschrijving geene redenen tot uitsluiting of vrijstelling ten hunnen aanzien bestonden. En ten einde de inschrijving behoorlijk geschiede en zij, die daartoe volgens de gemaakte bepalingen verpligt zijn, niet komen te vervallen in de straf, op de verzuimde inschrijving vastgesteld, zoo worden dezelve ten ernstige aangemaand, om zich van een geboorte-extrakt te voorzien en zich alzoo van hunnen juisten ouderdom te verzekeren; voorts uitgenoodigd, om op de navolgende dagen, des voormiddags van 9 tot 12 uren, zich ter inschrijving te vervoegen aan het Bureau van Inkwartiering in het Raadhuis alhier, daarbij tevens opgevende de *roode Letter* en *het Nommer* van hunne woning; te weten: die, welke wonen in

de roode letters A, B, C, D, E en F, op Woensdag, den 20 Mei 1835;
— —— —— G, H, I, K, L en M, op Donderdag, den 21 Mei 1835;
— —— —— N, O, P, Q, R en S, op Vrijdag, den 22 Mei 1835;
— —— —— T, U, V, W, X, IJ en Z, op Zaturdag, den 23 Mei 1835.

Voorts gelet hebbende op art. 7 van Zijner Majesteits besluit van den 7 September 1828 (*Staatsblad* no. 55), roepen mede bij deze op alle personen, welke, als gehuwd of als weduwenaars met kind of kinderen, in het afgeloopen jaar in de termen zijn geweest, om uit dien hoofde in de tweede klasse van de algemeene rol der Schutterij te worden gebragt, doch sedert dien tijd de bevoegdheid hebben verloren, om in die klasse te verblijven, en dus alsnu in de eerste klasse der voor dit jaar te stellen algemeene Schutters-rol geplaatst moeten worden, om van dusdanige verandering van omstandigheden schriftelijk kennis aan Burgemeester en Wethouderen te geven, of zich daartoe ter Stads secretarij aan te melden, des morgens van 12 tot 1 uur, vóór de aan te vangene inschrijving, en dus uiterlijk tot den 19 Mei aanstaande, zullende, wanneer deze kennisgeving door den belanghebbenden mogt zijn verzuimd, en hij dus dien ten gevolge niet bij de Schutterij zoude zijn ingelijfd, door Burgemeester en Wethouderen proces-verbaal tegen hem moeten worden opgemaakt en aan de regtbank toegezonden, ten einde op de nalatigen toe te passen de strafbepaling van art. 1 der wet van den 6 Maart 1818 (*Staatsblad* no. 12), houdende eene geldboete van ten hoogste *f* 50 — 00, en eene gevangenis uiterlijk van drie dagen, hetzij ieder afzonderlijk, of wel beide straffen te zamen.

Wijders brengen Burgemeester en Wethouderen ter kennis van diegenen, welke hun 34ste jaar hebben voleindigd, en bij de Schutterij ingelijfd zijn geworden, dat zij, *indien zij zulks verkiezen*, hun ontslag kunnen reclameren, waarom een iegelijk, die van dit regt wenscht gebruik te maken, aangemaand wordt, zulks ter kennis van Burgemeester en Wethouderen dezer Stad te brengen, door eene verklaring deswege schriftelijk te doen en ter Stads secretarij te bezorgen, uiterlijk vóór den 19 Mei aanstaande; vermits al degenen, welke zulks niet mogten verrigten, beschouwd zullen worden hun ontslag niet te verlangen en als Vrijwilligers te willen blijven dienen.

En opdat deze kome ter kennis van de Ingezetenen, zal dezelve in de *Groninger Courant* geplaatst en voorts aangeslagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan ten Raadhuize in *Groningen*, den 14 Mei 1835.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

Wordt ter kennis van de daarbij belanghebbenden gebragt, dat ter dezer Stads Secretarij, alsmede ten Huize van de Koffijhuishoudster de Wedw. BONTEKOE alhier, van heden af ter lezing ligt het BESTEK en de VOORWAARDEN wegens het BOUWEN van een geheel nieuw KERKGEBOUW, te *ZIERIKZEE*, Provincie *ZEELAND*, hetwelk op Vrijdag, den 12 Junij 1835, des voormiddags te elf uren, binnen gezegde Stad *Zierikzee* in het openbaar zal worden aanbesteed.

VRIJWILLIGE WERVING

VOOR DE KOLONIALE DIENST IN DE OOST- OF WESTINDISCHE BEZITTINGEN.

Al degenen (mits ongehuwd), welke genegen mogten zijn, om dienst te nemen voor de Koloniale Troepen, onder genot van *f* 10 — 50 handgeld, voor den tijd van *zes jaren*, te rekenen van en met den dag der inscheping naar die Gewesten, kunnen zich aanbieden bij den Plaatselijken Kommandant te *Groningen*, of bij den Serjant der Werving, in het Werfhuis in het Lutkenieuwstraatje, aldaar ter Stede.

De vereischten, waarvan een Vrijwilliger moet zijn voorzien, zijn als volgt:

1) Eene Geboorte- of Doopakte.
2) Een Certificaat van goed, zedig gedrag en van de laatste woonplaats.
3) Een Certificaat Litt. L. L. (alsdan is de Doopakte niet noodig), en
4) De volle lengte van 1,622 el hebbende.

Jongelingen, die nog geene 18 jaren oud zijn, moeten, in plaats van no. 3, eene schriftelijke toestemming hunner Ouders of Voogden, (gelegaliseerd en afgegeven door het Gemeente-Bestuur) overleggen.

Eindelijk kunnen de zoodanigen, die reeds 44 jaren bereikt hebben, niet worden aangenomen.

De KOMMISSIE van ONDERWIJS voor de Provincie *Groningen* vergadert op Woensdag, den 17 Junij 1835, des morgens te 8 uren precies, in het Provinciehuis, te *Groningen*, tot het afnemen van Examen. — Die zich dan willen laten Examineren, moeten hunne Geboorteakten en Getuigschriften van Goed Gedrag, vóór den 7 Junij, *franko* inzenden bij den Schoolopziener van het Distrikt, waarin zij wonen.

TH. VAN SWINDEREN,
Secretaris.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN den 5 Mei.

Volgens brieven uit Gallicië, is de volkrijke stad Brody bijna geheel eene prooi der vlammen geworden; meer dan vijfhonderd huizen zijn in de asch gelegd. De handelstand in Gallicië, in de aangrenzende Poolsche provinciën even als in Moldavië, moet daardoor aanzienlijke verliezen geleden hebben; Brody is de stapelplaats van die landstreek en het middelpunt van alle verzendingen naar Polen, Rusland en de Vorstendommen.

— Naar men verneemt, heeft de nieuwe verordening des Sultans wegens het tabakrooken groot misnoegen, niet alleen in de hoofdstad, maar ook in de provinciën, inzonderheid in Bulgarië, verwekt. De Sultan zal met moeite dien maatregel doorzetten, maar veeleer het getal zijner vijanden vermeerderen. De Turken in hunne gewoonten bij het tabakrooken te belemmeren, is eene zaak niet minder moeijelijk, dan een volk, dat aan wijn of bier gewoon is, deze dranken te verbieden.

— Uit Alexandrië luiden de berigten treurig. De pest woedt met verdubbelde kracht. Den 14 April zoude eene uitvaart voor de gevallene slagtoffers gehouden worden, doch daags te voren borst de plaag met eene verhoogde woede weder uit, zoodat de plegtigheid geene plaats had en ieder slechts op eigen behoud dacht. Het is opmerkelijk, dat de pest geene staking in den handel heeft te weeg gebragt, en dat vooral de Engelschen groote inkoopen van katoen gesloten hebben. De aanzienlijke katoen-voorraad, die voor rekening van *Mehemed-Ali* te Alexandrië lag, is bijna geheel door de Engelschen tot lage prijzen opgekocht. *Mehemed* had bij zijne afreize naar Opper-Egypte het bevel gelaten, het katoen tot elken prijs af te zetten, omdat hij vreesde, dat de Europeanen zwarigheid maken zouden in het aankoopen van een artikel, dat voor besmetting zoo vatbaar is en gemakkelijk de pest in Europa zoude kunnen verspreiden. Hij vermoedde echter, dat de winstzucht alle weifelingen zoude overkomen, en dat men ondanks alle gevaar het katoen tot lage prijzen aan den man zoude brengen. Dit is dan nu ook werkelijk geschied, en het is thans zaak voor het beschaafde Europa, zich tegen de invoering der pest door de strengste quarantaine-maatregelen te behoeden.

RIJN-PRUISSEN den 5 Mei.

Door de verdere uitbreiding der Duitsche tol- en handelvereeniging heeft de landbouwende bevolking in onze provincie veel nadeel en alleen de fabrijknijverheid voordeel ondervonden.

Als een blijk van dit laatste melden wij slechts, dat binnen een tijdsbestek van 1½ jaar te Keulen vijftien nieuwe suikerfabrijken opgerigt zijn, en de 22 aldaar thans bestaande etablissementen van dien aard zijn in volle levendigheid. Voor dezelve, even als voor de wol-, katoen-, zijde- en leder-manufakturen in deze provincie, is de toetreding van Nassau en Frankfort eene gewenschte zaak, omdat daardoor de markt, waar zij op de voordeeligste wijze met anderen eene concurrentie zullen hebben, aanzienlijk uitgebreid wordt.

FRANKFORT den 12 Mei.

Uit Warschau meldt men, dat vorst *Paskewitsch* naar Petersburg gereisd was, om bij den Keizer een bezoek af te leggen, wien hij nogtans niet zou hebben aangetroffen, naardien deze naar Moskau was gereisd, en niet dan na verloop van eenige weken terug dacht te keeren. Ook meende men, dat de Monarch voornemens zou zijn, de Poolsche hoofdstad te bezoeken, waarvan men zich veel goeds voorspelde, zoowel omdat hij daardoor gelegenheid zou vinden, om aan de Polen vele redenen tot klagten te benemen, als om den wederzijdschen afkeer te verminderen, die nog altijd tusschen hen en de Russische ambtenaren bestaat.

— De *Duitsche Nationale Courant* behelst het volgende berigt uit het Paderbornsche: Veel opzien heeft onlangs in deze streken gebaard, dat een ambtenaar van het bestuur met vrouw en 6 onvolwassene kinderen naar Noord-Amerika is verhuisd. Uitmuntend als mensch, en wegens zijne verdiensten als ambtenaar met de orde van den rooden adelaar versierd, genoot hij tevens de achting zijner onderhoorigen in zoo hooge mate, dat hem meer dan 400 boeren, onder weenen en weeklagten, uren lang op den weg ter afvaart op de Wezer vergezelden. Onder deze gewis zeer aangename dienstbetrekkingen, genoot hij tevens als ambtenaar, als hoofd van eene kompagnie landweer, en als zaakwaarnemer van groote landeigenaars, een jaarlijksch inkomen van meer dan 1200 daalders, en daar alzoo geene bekommering over zijn bestaan en, bij zijne bekende vergenoegdheid, ook niet de zucht naar rijkdom den eenvoudigen man heeft kunnen bewegen, wist men voor het vertrek geene reden te gissen, waardoor hij kon genoopt worden, om zijnen post neder te leggen, en eene hier volkomen verzekerde, tegen eene zeer onzekere toekomst in vreemde werelddeelen te verruilen. Na volbragte landverhuizing verneemt men nu, dat de gevoelvolle man daarom heenging, omdat hij de voorbeeldelooze algemeene armoede, waarin de landman in zijn ambtsgebied, ondanks den voortreffelijken grond, door de tijdsomstandigheden is geraakt, niet meer konde en wilde aanzien.

Van den 13den. De dagbladen dezer stad doen opmerken, dat het geregtshof van Brussel, in appel beslissende over den eisch der genoemde stad tegen den Belgischen Staat, ter bekoming van schadevergoeding voor de bij den opstand van 1830 in dezelve plaats gehad hebbende plunderingen, dezer dagen een arrest heeft uitgesproken, waarover het beschaafde Europa ten diepste behoort verontwaardigd te zijn. In dat arrest, namelijk, wordt de vermelde eisch aan de stad ontzegd, op de navolgende gronden: »dat de Belgische natie, bij het bewerken der revolutie, slechts gebruik heeft gemaakt van *een regt*, en niemand gehouden is tot vergoeding van de schade, die hij bij de uitoefening van zijn regt veroorzaakt heeft; — en dat de *revolutie niet konde volbragt worden zonder oproeren.*" De schrijver van een dier dagbladen voegt er bij, dat het te hopen is, dat vorst *Leopold* de noodige wenken zal bekomen, om hem te doen begrijpen, dat geheel Europa dit schandelijk arrest verfoeit, waarbij in België datgene als een wettig regt geheiligd wordt, hetgene overal elders te regt als eene misdaad gestraft wordt.

DUSSELDORF den 13 Mei.

Onze *Zeitung* deelt van den Neder-Rijn den volgenden partikulieren brief mede:

In de Belgische dagbladen, van den 9 April, lezen wij, dat de vrachtloonen op den ijzeren spoorweg voor passagiers niet lager, dan die der diligences zijn gesteld, en dat de goederenvracht voor 100 kilogrammen op 6 centimes per kilogram is vastgesteld.

De voorstanders der tusschen Amsterdam en Keulen ontworpene ijzerbaan hebben menigwerf en reeds ten jare 1832 onzen handel met de mededinging tegen de Belgische ijzerbaan bedreigd, vermits deze ijzerbaan aan den Belgischen handel zelfs lagere vrachtprijzen, dan de reeds toen op den Rijn zoo laag gestelde vrachten, zoude kunnen aanbieden, zoodat men volstrekt niet met de Belgische ijzerbaan zoude kunnen dingen. Thans is het mogelijk zulks te onderzoeken en eene vergelijking te maken tusschen de voorvermelde Belgische ijzerbaanvrachten en die onzer Rijnschippers.

De vracht van 6 centimes per kilogram en voor 100 kilogrammen last beloopt 15 francs per 100 kilogr. voor den afstand van Antwerpen naar Keulen, die zich over ongeveer 250 kilometers uitstrekt. De vracht per zeilschip van Rotterdam op Keulen, daaronder begrepen de ligter- en sleep-loonen tevens met alle andere onkosten, behalve echter de tollen, bedraagt tegenwoordig van 1 tot 3 francs per 100 kilogr. De tolgelden trouwens zijn van de transportmiddelen onafhankelijk; zij worden door de respectieve regeringen vastgesteld, en zijn tot dus verre ons niet nadeelig geweest. — Van Keulen op Rotterdam beloopen de vrachten naauwelijks de helft, dat is te zeggen: van 50 centimes tot 1 fr. 60 centimes per 100 kilogrammen.

Aangezien echter verreweg meer goederen op de lagere, dan op de hoogere vrachtzettingen verzonden worden, zoo bedragen de vrachten op den Rijn voor den geheelen afstand tusschen Rotterdam en Keulen, gemiddeld berekend, hoogst genomen 1 fr. per 100 kilogr., terwijl diezelfde vrachten, volgens opgemelden maatstaf, tusschen Antwerpen en Keulen 15 fr. per 100 kilogr. zullen bedragen. Aldus blijkt het, dat de vracht op de Belgische ijzerbaan 15 malen duurder, dan de gemiddeld berekende Rijnvracht zal zijn.

Men vergelijke die toch nu met de beloften, door de heeren *Simons* en *de*

Ridder gegeven, alsook met de fraaije uitkomsten, ons door hunne volgelingen en andere plannenmakers van de ijzeren-spoorbanen voorgespiegeld.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 13 Mei.

Eergisteren heeft eene vereeniging van kooplieden en bankiers der hoofdstad een maaltijd aan sir *R. Peel* gegeven, aan welken ook de hertog van *Wellington* en verscheidene andere leden van het vorig Kabinet als gasten deel namen. Na het drinken van den toast, ter zijner eere ingesteld, nam de afgetreden eerste minister het woord, om zijne erkentelijkheid voor de hem bewezene achting te betuigen, waarvan hij reeds vroeger, onder anderen bij de aanbieding van het adres, door meer dan achtduizend der achtingwaardigste ingezetenen geteekend, zulke treffende blijken had gezien. Dit alles, zeide hij, verschafte hem minder genoegen als bewijzen van persoonlijke achting, dan omdat daaruit de openbare meening van het deftigste gedeelte der Londensche bevolking bleek, en hun vast besluit, om de gevestigde instellingen te handhaven, met welke, naar zijn inzien, 's Lands veiligheid en welvaart op het naauwst verbonden waren. Hij mogt zijn leedwezen niet verbergen, dat een zoo groot aantal voorstanders van dit gevoelen, als de hoofdstad bevatte, onder hare achttien Volksvertegenwoordigers er niet één' telde, die hunne zaak in het Parlement bepleiten kon.

Verder uitweidende over den post, dien hij onlangs bekleed had, verklaarde de heer *Peel* de gelegenheid, die hem daardoor verschaft was, om met den hertog van *Wellington* in nadere betrekking te staan, als een der grootste voordeelen daarvan te beschouwen, en tevens dat zijne politieke inzigten met die van den hertog altijd eenstemmig waren geweest.

Omtrent de oogmerken der oppositie, waartoe hij en zijne vrienden nu behoorden, zeide hij, dat alle klassen der maatschappij niet te sterk van de noodzakelijkheid overtuigd konden worden, om de gevestigde constitutie, inzonderheid bij de keus der Parlementsleden, te handhaven, ten einde de invoering eener democratische republiek te verhoeden, waarin de radikalen het Land zouden herscheppen, zoo men hunne pogingen tot onbeperkte hervorming niet met alle magt wederstond.

FRANKRIJK.

PARIJS den 11 Mei.

In den *Courrier de Lyon*, van den 7 Mei, leest men: Onze stad is het schouwspel van een' ongehoorden aanslag geworden. Eergisteren avond, te half twaalf, werden de ingezetenen van de voorstad Vaise door eene geweldige uitbersting verschrikt. Zij werd tot midden in de stad gehoord, en werd veroorzaakt door eene donderbus, die voor de deur van den heer *Damour* was gezet. Deuren werden er door in stukken geslagen, muren beschadigd, en alle glazen van dat en van omliggende huizen verbrijzeld. De eigenaar van het huis, die gewoonlijk slaapt in eene kamer, welke het meest geleden heeft, had gelukkiglijk sedert twee dagen een ander slaapvertrek betrokken. De vrienden van de beschuldigden hadden *Damour* reeds meermalen gedreigd, zoo als: dat men zijne eigendommen in brand zou steken, en dat, als hij naar Parijs ging, hij er niet weder van terug zou komen.

Meer andere gevallen toonen, dat er een plan beraamd is, om de getuigen à charge in het April-proces af te schrikken en beangst te maken. Eergisteren nacht is ook nog doctor *G*..., een getuige in dezelfde zaak, aangerand. Men riep hem tot eene voorgewende verlossing. Toen hij buiten de deur was, vielen eenige personen op hem aan, sloegen en mishandelden hem, en zeiden bij het heengaan: dat is nog maar een begin.

— Brieven van Madrid melden, dat het ministerie aanvrage bij het Portugesche Gouvernement heeft gedaan tot voltrekking der jongstleden jaar geslotene overeenkomst, volgens welke het aan Spanje een korps hulptroepen moet leveren. De sinds lang voor die expeditie gereed gehouden, en aan de grenzen gestationneerde troepen bestaan in twee brigades infanterie, vijf of zes escadrons ruiterij en twee veldbatterijen. Het antwoord is nog niet van Lissabon aangekomen, doch men verwacht hetzelve onverwijld en vergezeld met het marschbevel voor de Portugezen. Men gelooft ook, dat de generaal *Valdez* de best mogelijke middelen zal beramen, om van hunne hulp voordeel te trekken, en dat eene troepen-ontwikkeling tegenover de westelijke flank der geinsurgeerde Biscaysche provinciën zal worden bewerkstelligd.

De lange duur van den burgerkrijg en de daarvan te vreezen gevolgen schijnen eindelijk op de Spaansche gevoelloosheid te werken. De rijke en talrijk bevolkte zuidelijke provinciën, waar de liberale beginselen algemeen heerschen, schijnen te beginnen te begrijpen, dat het tijd is, om partij te kiezen, en vele groote steden, zonder de hoofdstad te rekenen, hebben zich reeds in dien zin verklaard. (*Courrier Français.*)

Van den 12den. De Pairs zijn heden buitengewoon als Wetgevende Kamer vergaderd geweest. De minister van financiën heeft haar het ontwerp tot afsluiting van het budget over het dienstjaar 1832 aangeboden; voorts heeft de heer *de Montebello* zich ten ernstigste beklaagd over een' brief, door de 91 verdedigers aan de beschuldigden in de zaak van het komplot van April geschreven en door het nieuwsblad *la Tribune* publiek gemaakt, waarin hatelijke lasteringen en eerroovende uitdrukkingen jegens de Kamer der Pairs gevonden worden. Hoe zeer de Kamer dikwerf met een verachtend stilzwijgen den hoon, door partijzucht haar aangedaan, behandeld had, begreep hij, dat zij in de tegenwoordige oogenblikken, daar de heilige beginselen der justitie door pogingen tot regeringloosheid in haar worden aangerand, verpligt was niet langer te zwijgen, maar gebruik te maken van haar regt, om een zoo grof misdrijf te straffen, waarom hij voorstelde, dat de Kamer voor hare balie zou dagvaarden, of den directeur der *Tribune*, of de onderteekenaars van bovengenoemden brief. Het artikel, waarover de heer *de Montobello* zich beklaagde, werd door den secretaris voorgelezen en vervolgens door de heeren *d'Argout* en *Mounier* verzocht, dat de zaak in geheim committé overwogen zou worden, waartoe de Kamer besloot.

De *Tribune* zal niet meer uitkomen. Sedert Januarij 1831 zijn de schrijvers van dit blad tot 157,630 francs boete en 49 jaren gevangenis veroordeeld.

Heden moet het Hof der Pairs wederom eene regtszitting houden.

Zes aangeklaagden van de negenentwintig, die in de vorige audiëntie tegenwoordig geweest zijn bij het voorlezen der stukken, hebben eergisteren uit de gevangenis van het Luxemburg een' brief aan een der dagbladen geschreven, om te verklaren, dat zij alleen door geweld gedwongen, en ondanks hun geuit verlangen van even als hun makker *Lagrange* uit de zaal verwijderd te worden, die voorlezing hebben bijgewoond. Nog hebben deze den volgenden dag met achttien hunner mede-beschuldigden eene tweede verklaring geteekend, houdende, dat zij enkel uit afkeer voor alles wat geraas is tegenwoordig zijn gebleven bij het lezen der akte van beschuldiging, doch steeds blijven volhouden geene onvolmaakte verdediging te zullen aannemen. Twee anderen hebben daarenboven aan den President van het Hof eene dergelijke verklaring geschreven; zoodat van het getal beschuldigden, die men meende, dat zich aan de procedure wilden onderwerpen, op dit oogenblik reeds zesentwintig daartegen hebben geprotesteerd.

De beschuldigden, die niet tegen de regtspleging geprotesteerd hebben, heeten *Laporte*, *Marcadier* en *Guichard*.

In eene bijeenkomst der verdedigers en advokaten van de beschuldigden is gisteren besloten, om eene som van twintig duizend francs ten behoeve dier gevangenen en hunne huisgezinnen te besteden. De abt *de la Mennais* ijvert zeer, om tot hetzelfde einde vrijwillige giften in te zamelen en heeft daartoe inteekenlijsten aan verschillende corporatiën gezonden.

— Het protesteren tegen de dienst aan het paleis der Pairs gaat steeds voort in verschillende legioenen der nationale garde.

— Gisteren liep er ter beurs een gerucht, dat de onderhandelingen tusschen het Fransche en Engelsche Kabinet hervat waren en dat de prins *de Talleyrand* aangezocht was, zich weder naar Londen te begeven. Men voegde er bij, dat een Engelsch en Fransch eskader naar de Dardanellen gezonden zouden worden met orders, die hunne bevelhebbers eerst voorbij Maltha mogten openen. Nog zou men naar den kant van Egypte eene onderneming in den zin hebben.

Van den 13den. In de bijeenkomst van de Kamer der Gedeputeerden van gisteren heeft de heer *Mauguin* de ministers nogmaals afgevraagd, tot hoe verre de onderhandelingen gevorderd waren, nopens het betalen van de kosten, te weeg gebragt door de expeditie tegen het kasteel van Antwerpen, in 1832. De minister *de Broglie* heeft daarop geantwoord: » Dit verschil kan niet wel worden uitgemaakt, dan bij eene bepaalde regeling der Hollandsch-Belgische aangelegenheden. België wil ons de kosten niet vergoeden, en wij hebben ons eene nadere schikking deswege voorbehouden. Om ons te doen betalen, staan ons drie middelen ten dienst: overreding, geweld en gelegenheid. Overreding heeft niets gebaat; geweld kunnen wij, om een aantal redenen, niet gebruiken; wij moeten derhalve de gelegenheid afwachten. Die zal zich denkelijk opdoen bij het hervatten der onderhandelingen over eene eindscheiding. Alsdan zal België onze staatkundige hulp behoeven, en zullen wij voor de terugbetaling van hetgene ons verschuldigd is zorg moeten dragen."

Van den 14den. In de zitting van het Hof der Pairs van Woensdag, den 13 Mei, is de voorlezing der akte van beschuldiging zonder eenig incident voortgegaan. De Pairs hoorden die lezing met ingespannene aandacht aan: de meesten hunner zelfs volgden haar in het exemplaar, hetwelk op hunnen lessenaar voor hen lag. Er waren 23 beschuldigden tegenwoordig.

In haar geheim committé van Donderdag, den 14 Mei, heeft de Kamer der Pairs, met overgroote meerderheid, het door den hertog *de Montebello* uitgebragt voorstel aangenomen.

BELGIË.

BRUSSEL den 14 Mei.

Voor eenige dagen hebben wij reeds medegedeeld, hoe bij Mechelen de stoomwagen *la Flèche* in het Leuvensche Kanaal is gereden en de passagiers tot het midden toe in het water hebben gebaad. Diezelfde stoomwagen heeft thans op nieuw een ongeval ondervonden. Wij deelen hetzelve in de eigene bewoordingen van den *Lynx* mede:

Onder de onaangenaamheden, die den reiziger op den fameusen spoorweg der Allée Verte wachten, kunnen wij ook de volgende rangschikken, waarvan wij ooggetuigen zijn geweest.

Gisteren avond is de stoomwagen *la Flèche*, die met eenige rijtuigen van Mechelen kwam, plotseling, men weet niet waarom, bij de Lakensche brug blijven stilstaan, en ondanks de pogingen van den conducteur, wilde de machine geene schrede voorwaarts.

Een weerspannig paard wordt met zweepslagen voortgedreven, doch daar de groote *Stephenson* nog geene zweep voor stoomwerktuigen aan de hand heeft gedaan, waren de arme reizigers, die meestal drie of vier francs betaald hadden voor eene reis, die met de gewone rijtuigen slechts 1 fr. 50 c. kost, verpligt tot over den enkel in den modder te stappen en zich voor *la Flèche* te laten inspannen; aldus voortgesleept, heeft deze stoomwagen roemrijk zijne reis volbragt.

Er is iets zoo verhevens in de zelfopoffering van die goede lieden, welke bij deze gelegenheid als paarden gediend hebben, dat zij ongetwijfeld navolging vinden zal. Voortaan, wanneer de machine de reizigers niet langer wil voortslepen, zullen de reizigers de machine voortslepen. Men moet toch eenigzins te gemoet komen aan die arme spoorwegen, die onzen nationalen bloei eens tot zulk eene hoogte zullen opvoeren.

— Twee derde gedeelten der huizen van het dorp Bovange, bij Arlon, benevens de kerk zijn den 10 dezer in de asch gelegd.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 13 Mei.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* is met Hoogstdeszelfs tweeden zoon, *Alexander*, gisteren morgen vroegtijdig van hier naar het hoofdkwartier vertrokken.

Den 20 dezer vertrekken HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden uit deze residentie naar Petersburg. Hoogstdezelven zullen zich acht dagen te Berlijn ophouden, om vervolgens over Stettin de reis voort te zetten.

— Gisteren avond is, op zijne reis naar Londen, alhier aangekomen Z. K. H. de hertog *van Cambridge*, Onderkoning van Hannover en broeder van Z. M. den Koning van Engeland. Hoogstdezelve heeft in het hotel *Bellevue* zijnen intrek genomen.

Van den 15den. Bij besluit van Zijne Majesteit zijn eenige officieren bij de schutterijen benoemd, en, onder anderen, bij die der Provincie *Groningen*, 2de afdeeling, 1ste bataljon, tot kapitein: *Cornelis Maurits van der Gronden*.

Van den 16den. Men verneemt, dat, uit hoofde van het gestadig ongunstig weder, dat in de afgeloopene week geheerscht heeft, de kermis in deze residentie acht dagen verlengd is, en alzoo tot den 23 Mei zal duren.

Heden, zoo als op vroegere dagen, hebben sommige leden van het Koninklijk gezin de kermis bezocht, en heeft het ongemeen fraaije weder eene groote menigte derwaarts doen vloeijen.

Heden avond zal het Koninklijk gezin het fraaije cirque van den heer *Blondin* met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid vereeren.

AMSTERDAM den 14 Mei.

Naar men verneemt, is er tot de negotiatie van *tien millioenen*, ten behoeve der Handel-Maatschappij, voor eene som van omstreeks *honderd en twintig millioenen* ingeschreven; zoodat, vermits er voor de preferenten nagenoeg 9 millioenen afgaan, de concurrerende inschrijvers ter naauwernood een percent van hunne inschrijving zullen kunnen bekomen.

— Heden is, als gewoonlijk, binnen deze stad gehouden de jaarlijksche Algemeene Vergadering van het *Nederlandsch* Genootschap: *Tot zedelijke verbetering der gevangenen*, onder voorzitting van den heer mr. *J. J. Uijtwerf Sterling*.

Uit een Algemeen Verslag, door den medebestuurder en eersten secretaris, den heer *W. H. Warnsinck*, *Bz.*, namens hoofdbestuurders gedaan, is gebleken, dat de zorg des Genootschaps, door middel van de besturen der afdeelingen, in het jaar 1834, zich heeft uitgestrekt over een getal van 2296 *crimineel- en correctioneel* veroordeelden.

Van dezen hebben 702 gedeeld in het Godsdienstig onderwijs, terwijl 391 zich in lezen, schrijven en rekenen hebben geoefend; voorts heeft men aan 123 arbeid of bezigheid verschaft.

358 Ontslagenen zijn, door of van wege het Genootschap, op verschillende wijzen verzorgd geworden, van welke 7 zich deze gunst onwaardig hebben gemaakt.

Het getal der leden des Genootschaps bedroeg op den 31 December des vorigen jaars 3765.

— De Javasche Couranten, tot den 17 Januarij, behelzen berigten uit de Preanger Regentschappen, van den 25 December, wegens het hevig branden van den vuurspuwenden berg Goentoer, die door het uitwerpen van asch en steenen aan het padie-gewas en de koffijtuinen, in de nabijheid van dien berg gelegen, vrij aanmerkelijke schade had veroorzaakt.

Ook was er, den 26 December, ten gevolge van zware stortregens, de rivier Tje-Tandoy zoodanig gezwollen en buiten hare oevers getreden, dat te Kalie-Poetjang de grond ter hoogte van twee voeten is overstroomd geweest. De aldaar staande gouvernements pakhuizen waren daardoor ruim zes duimen gezakt, doch hadden verder geene schade bekomen; daarentegen hebben de kazerne en hare palissadering veel geleden van den stroom en afdrijvend zwaar geboomte, waardoor een gedeelte van den grond en de daarop staande palissaden werden weggespoeld, benevens een drietal bruggen, in de nabijheid gelegen.

Van den 15den. Uit eenen partikulieren brief uit Bayonne, van den 6 dezer, waarvan wij heden inzage bekomen hebben, blijkt, dat lord *Elliot*, die daags te voren aldaar was aangekomen, verklaard heeft uit den mond van *Valdez* zelven vernomen te hebben, dat deze veldheer niets met het leger der Koningin wist uit te voeren; dat hij vooreerst aan het welslagen zijner pogingen wanhoopte; maar dat tevens geen zijner onderhebbende manschappen en ook hij zelf niet gedoogen zoude, dat immer een enkel Franschman tot interventie de grenzen zoude overschrijden.

Van den 16den. Alhier is door den ingenieur *W. C. Brade* uitgegeven een Prospectus van een' ijzeren spoorweg van Amsterdam op Haarlem, Leiden, 's Hage, Delft en Rotterdam. In dit Prospectus wordt de aanleg van dusdanigen weg beschouwd uit het oogpunt: 1) van deszelfs noodzakelijkheid, 2) nuttigheid en 3) voordeelen voor de deelnemers. Omtrent het eerste punt wordt aangemerkt, dat de ontworpen weg, in de gegevene omstandigheden, het eenige middel is, om tot de voor den Duitschen handel van Nederland zoo noodzakelijke onderneming van den Keulschen spoorweg te geraken, daar deze uitvoering als proef moet dienen, ten einde de Nederlandsche natie, voor welke deze wegen vreemd zijn, daarmede bekend te maken. Ten aanzien van de nuttigheid wordt aangevoerd, dat dezelve bestaat in het opleveren van een transportmiddel, hetwelk boven de bestaande het voordeel heeft, 1) van spoed, 2) van minkostbaarheid, 3) van geregeld in alle saizoenen van het jaar te kunnen dienen, 4) van vele lokale verbeteringen en voordeelen te zullen aanbrengen. — Men berekent, dat de afstand tusschen Amsterdam en Haarlem (van poort tot poort, terwijl de reizigers met eenen omnibus van den Dam zullen afrijden en op den spoorweg gebragt worden) zal worden afgelegd in 25 minuten; van Amsterdam tot Leiden in $1\frac{1}{2}$ uur; tot 's Hage in 2; tot Rotterdam in $2\frac{1}{2}$ uren. — De vrachtprijzen voor reizigers worden voorloopig berekend, tusschen Amsterdam en Rotterdam op *f* 3.25, *f* 2.25 en *f* 1.25, en van Amsterdam op Haarlem 75, 50 en 25 cents; de overige naar rato; — de vrachtprijs der goederen tusschen de vier steden *f* 1.75, *f* 1.50, *f* 1.25 en *f* 1 per ton.

De onkosten voor het aanleggen van den geheelen spoorweg van Amsterdam naar Rotterdam worden begroot op *f* 4.200.000. Voor den weg van Amsterdam naar Haarlem, waarmede een begin zou kunnen gemaakt worden, zoodra slechts voor *f* 666.666 is ingeschreven, zou gevorderd worden een millioen. De onderneming zou geschieden door eene namelooze Maatschappij, den titel voerende van *Hollandsche Spoorweg-Maatschappij*. De deelneming zou geschieden door

middel van inschrijving voor aandeelen, die ieder *f* 1000 groot zijn. Volgens de berekeningen van den uitgever van het Prospectus, zou de spoorweg van Amsterdam naar Rotterdam kunnen opbrengen een' gemiddelen interest van 18 pCt., namelijk, wanneer de vrachtprijzen der reizigers gelijk gesteld worden met de tegenwoordige prijzen der diligences en schuiten, en de vrachtprijzen der goederen op ⅔ van die der pakschuiten; bij deze berekening wordt aangenomen, dat thans door de diligences, schuiten en snorwagens vervoerd worden 150,000 personen, en dat dit aantal zal vermeerderd worden tot 220,000, en dat de thans vervoerd wordende goederen 140,000 tonnen beloopen.

LEIDEN den 14 Mei.

Het korps studenten van onze hoogeschool heeft op eene betreurenswaardige wijze een van deszelfs leden door den dood verloren. Zondag l. l. hadden eenige studenten een zeiltogtje op het Haarlemmermeer ondernomen, en, door den meer aanwakkerenden wind aan het dorp de Kaag aangeland, aldaar eenen schipper gehuurd. Niet lang echter van de Kaag afgestoken, met plan om naar Sassenheim te varen, sloeg eene hevige windvlaag in het zeil en wierp de boot om: drie studenten benevens een officier bij de militie, alhier in garnizoen, hadden het geluk zich op de kiel der omgeslagene schuit te redden, doch de vierde, de heer *J. Queyse*, student in de regtsgeleerdheid alhier, broeder van genoemden officier, benevens de schipper zijn in de diepte weggezonken, na nog eenmaal boven geweest te zijn, en hebben aldus hun graf in het water gevonden. De overigen hebben meer dan een uur in doodsgevaar doorgebragt, en zijn, na nog onderscheidene malen door den wind van de kiel in het water te zijn geslagen, eindelijk door eene boot gered. De ongelukkige *Queyse* was te Zwolle woonachtig en zoon eener weduwe; de schipper, mede een jongeling van 20 jaren, was de zoon van den scheepmaker aan de Kaag. De lijken zijn nog niet gevonden.

Mengelwerk.

HET FRANSCHE MONSTERPROCES.

Het volgende is een uittreksel uit de stukken, betrekkelijk het komplot, waarover het hof der pairs thans oordeelen moet:

In April 1834 was men op onderscheidene punten van Frankrijk getuige van aanslagen, uit welker gelijktijdigheid het bestaan van een komplot was af te leiden. 's Lands instellingen werden inderdaad bedreigd, de maatschappelijke orde stond aan omkeeringen ten doel. In staatkundige genootschappen werd het werk der regeringloosheid voorbereid. Het voornaamste dezer genootschappen was de *maatschappij voor de regten van den mensch en burger*, welke haren naam van de club der *Cordeliers* ontleend had. Men moet tot de oprigting van genoemde maatschappij teruggaan, en ze in hare ontwikkeling volgen, om hare zamenstelling ten tijde van het oproer in April 1834 te leeren kennen. De onlusten in het jaar 1832, inzonderheid de oproerige tooneelen van den 5 en 6 Junij, hadden niet het aanzien van een voorbedacht plan; het waren meer koortsachtige revolutionaire bewegingen. Het oproer werd overwonnen, maar de onruststichters verloren daarom den moed niet. Zij zagen in, dat hun een middelpunt ontbrak. Zoo ontstond de *maatschappij voor de regten van den mensch en burger*. Zwak in haar begin en door onaanzienlijke lieden bestuurd, nam zij echter weldra toe en verspreidde hare ordelooze en misdadige grondbeginselen allerwegen. Zij versterkte zich door het overschot der clubs, die na de Julij-revolutie waren ontstaan en haar onteerd zouden hebben, indien men ze niet met geweld gesloten had. Van November 1833 af nam het genootschap eene nieuwe gedaante aan; men had in de voornaamste steden vertrouwde medeleden; in eene dubbele rigting ging men op het doelwit af: in vijandschap tegen de regering zocht men haar gezag te ondermijnen, en door geheime zamenzweringen werd een gewelddadig oproer voorbereid. Naar buiten predikte eene aangestelde propaganda de beginselen van opstand; naar binnen werkten de hoofden van het komplot in hunne duistere vergaderingen. Het doel was verklaard, de middelen ter bereiking van hetzelve werden gezocht en gereed gehouden. Zwakke gemoederen laten zich medeslepen; van genootschap komt het tot club, van komplot tot aanslag; er wordt een formeel reglement uitgevaardigd; in plaats van hoofden der rijen komen er nu distrikts-kommissarissen; een manifest van het genootschap, door alle leden onderteekend, laat geen' twijfel over omtrent den aard hunner woelingen. De benaming der sectiën is zoo gekozen, dat zij de onzedelijke strekking klaarblijkelijk toont; zoo vindt men de sectiën *Marat*, *Couthon*, *St. Just*, *Robespièrre*, *Val der Gironde*, 93, *Bergpartij*, *Jacobijnen*. Andere sectiën heeten: *Oorlog tegen de kasteelen*, *Afschaffing van den eigendom* (eene benaming, welke later zou verzacht worden door de bijvoeging, *die slecht verkregen is*; eene uitlegging, welke niemand misleiden kan); *Dood voor de tirannen*, *Alarmklok*, *Baricade*, *St. Mery*, *Louvel*. — Deze namen werden aan de sectiën door het centraal committé verleend, hetwelk overigens ook alles in beweging moest zetten. Het is bewezen, dat dit centraal committé van de distrikts-kommissarissen berigten inwon over de geestgesteldheid, sterkte en bekwaamheid der medeleden hunner distrikten, alsmede over den voorraad van wapenen en munitie. De *maatschappij voor de regten van den mensch* wilde door oproer de bestaande regering omverwerpen, en zij heeft dan ook aan dit voornemen een begin van uitvoering gegeven; aan de wezenlijkheid van het komplot is derhalve niet te twijfelen.

De beschuldigden zijn in drie cathegoriën verdeeld: 1) de zoodanigen, die aanslagen gepleegd of beproefd hebben, om de regering te veranderen of eenen burgeroorlog te verwekken; 2) de zoodanigen, die door geschriften tot de bedoelde aanslagen hebben opgeruid (onder welke *Cavaignac*); 3) de zoodanigen, die tot het plegen van den aanslag door machinatiën, verschaffing van wapenen, raad of overreding medegewerkt hebben.

En niettegenstaande uit deze bewijzen duidelijk blijkt, welke snoode misdadigers ten minste vele der gevangenen zijn, vinden zij een medelijden en eene liefde bij een aanzienlijk deel des volks, welke dit in ons oog zeer laag moet stellen. En zij blijven die behouden, ofschoon hun gedrag voor de regtbank hun gedrag, toen zij te Lyon oproer maakten en burgerbloed plengden, volkomen gelijk en waardig blijft zijn.

Te vergeefs zal men in de jaarboeken der hedendaagsche jurisprudentie een voorbeeld zoeken, gelijk staande met hetgene wij, dezer dagen, in de Fransche dagbladen, betrekkelijk den aanvang der teregtzittingen, hebben gelezen. Geen kanibalen- of kafferland, waar de openbare regtsoefening, hoogstwaarschijnlijk, op den laagsten trap van burgerlijke beschaving staat, heeft misschien ooit iets ongehoorders, iets meer verontwaardigends opgeleverd, dan de aanvang van het zoogenoemde monsterproces voor de regtbank der Fransche Pairs.

Noch eerbied voor de wet, noch eerbied voor den regter is in het gedrag der voor die hooge regtbank gedagvaarden eenigzins te bespeuren; maar wel de diepstgewortelde muitzucht, die een gedeelte der Fransche natie ten huidigen dage zoo algemeen kenmerkt, en haren verpestenden adem alom tracht uit te breiden.

Wij beklagen de onwetende heethoofden, die de slagtoffers zullen en *moeten* worden van hun verregaand vergrijp tegen de hooge overheid, zal de openbare orde van zaken, door dit gerucht makende, en op de jeugdige gemoederen zulk eenen nadeeligen invloed uitoefenende proces, in *Frankrijk* niet op eens den bodem worden ingeslagen.

PANORAMA.

Door toevallige omstandigheden, zullen wij in onze stad het genoegen hebben, om het Panorama te kunnen zien, hetwelk in de meeste hoofdsteden van Duitschland zoo veel roem heeft ingeoogst en waarvan de tentoonstelling in de Nederlanden alléén in de steden Amsterdam, Rotterdam en 's Hage zoude plaats gehad hebben. Hetzelve stelt voor de stad Saltzburg en deszelfs schilderachtige omstreken. Bij hetzelve zijn ook eenige Cosmoramatische voorstellingen van Venetië, Rome, Weenen, enz. gevoegd. — Wanneer de lof, welke wij over dit kunstwerk in vele der buitenlandsche dagbladen hebben aangetroffen, slechts eenig vertrouwen mag verdienen, dan zal gewis ieder kunstliefhebber het toeval dank weten, dat hem in de gelegenheid stelt, dit meesterstuk van schilderkunst te kunnen aanschouwen.

De heer J. M. SATLER, professor aan de K. K. Akademie van beeldende kunsten te Weenen, is eigenaar en vervaardiger van hetzelve. — En bij zijn verblijf te Berlijn, heeft Z. M. de Koning van Pruissen, Hoogstdeszelfs tevredenheid betuigd, door aan den vervaardiger, bij zijn vertrek, de groote gouden medaille voor Kunsten en Wetenschappen ter hand te stellen. (Zie *Berliner Figaro*, 12 Oct. 1833.) Zoo wij vernemen, zal de bezigtiging eerstdaags geopend en de prijs zeer billijk gesteld worden. ***

'S HERTOGENBOSCH den 12 Mei. Door het bedanken van Ds. *Timmers Verhoeven* voor het beroep alhier, is op den 7 dezer, door den grooten kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente, dit navolgende zestal gemaakt: *J. F. van Hoogstraten*, te Logchem; *C. Hooyer*, te Bommel; *Betz*, te Wychen; *J. T. Endtz*, te Helmond; *de Hol*, te Zevenhuizen, en *Schim van der Loeff*, te Barendrecht, en dadelijk daarna dit drietal: *J. van Hoogstraten*, te Logchem; *Betz*, te Wychen, en *C. Hooyer*, te Bommel; waaruit op gisteren is beroepen: Ds. *Betz*, te Wychen.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Den 6 Mei was kapit. *R. W. Vos*, met het kofschip *de Vrede*, te Dantzig zeilklaar, gedestineerd naar Petersburg. Den 8sten zijn te Elseneur gepasseerd kapit. *B. H. Pot*, met het kofschip *Johanna Margaretha*, van Amsterdam naar Dantzig, en kapit. *H. Koops*, met het kofschip *Reina*, van Dantzig naar Edam. Den 14den was te Amsterdam zeilklaar kapit. *D. G. Schuur*, met het kofschip *Agatha*, gedestineerd naar Archangel, zijnde van daar bevracht naar Amsterdam. Den 14den is kapit. *E. P. Brons*, met het kofschip *Maria Anna*, te Amsterdam gearriveerd, komende van Suriname.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

Den 6 Mei.	H. J. Korter, *Anna* (Pekel-a), van Hamburg naar Riga.
	J. Klasen, *Vriendschap* (Pekel-a), van Vlieland naar Memel.
Den 7 Mei.	H. E. W. Boswijk, *de Jonge Fredrik* (Pekel-a), van Memel naar Amsterdam.
Den 8 Mei.	G. H. Smit, *Jan Freerk* (Harlingen), van Harlingen naar Memel.
	Jan D. Bos, *de Drie Gebroeders* (Amsterdam), van Riga naar Amsterdam.
	B. H. Pot, *Johanna Margaretha* (Pekel-a), van Amsterdam naar Dantzig.
	H. Koops, *Reina* (Pekel-a), van Dantzig naar Edam.
	H. L. Roelfsema, *Hilchina Geerdina* (Veendam), van Dantzig n. Amsterdam.
Den 9 Mei.	T. T. Kuiper, *de Onderneming* (Amsterdam), van Dantzig naar Havre.
	G. A. Jonkhoff, *Vrouw Jantje* (Groningen), van Amsterdam naar Ko—
	G. Detmers, *Fennechina* (Wildervank), van Dantzig naar Amsterdam.
	B. H. Nijman, *Catharina* (Hoogezand), van Aarhuus naar Helsingfors.
ELSENEUR	den 10 Mei 1835. De Wind Noordelijk.
Den 10 Mei.	Harm de Weerd, Jr., *IJpens* (Harlingen), van Harlingen naar Narva.
	J. H. de Weerd, *de jonge jufvrouw Sara* (Harlingen), v. Amsterdam n. Narva.
	H. H. Pot, *Elizabeth* (Pekel-a), van Rotterdam naar Petersburg.
Den 11 Mei.	D. H. Hazewinkel, *de Vlijt* (Dordrecht), van Dordrecht naar Stokholm.
	A. A. Borgman, *Alida* (Pekela), van Amsterdam naar Koningsbergen.
	S. J. Brouwer, *Elisabeth* (Pekel-a), van Rotterdam naar Riga.
	W. G. Hellinga, *Eizo de Wendt* (Grauw), van Rotterdam naar Narva.
	S. G. Boon, *Jacoba Hazewinkel* (Harlingen), van Groningen naar de Oostzee.
	E. E. Hoveling, *Nijverheid* (Veendam), van Amsterdam naar Petersburg.
	R. J. Hottinga, *Neptunus* (de Lemmer), van de Lemmer naar Narva.
	P. T. Swiers, *Vrouw Alida* (Hoogezand), van Rouaan naar Koppenhage.
Den 12 Mei.	J. de I. Brouwer, *de jonge Renger* (Pekel-a), van Bergen naar Narva.
	J. van Duijn, *Mercurius* (Katwijk), van Rotterdam naar Memel.
	W. K. de Groot, *Johanna Maria* (Dordrecht), van Delfzijl naar Narva.
	L. K. de Jonge, *de Vrouw Hendrika* (Pekel-a), van Flekkefjord n. Koningsb.
	J. J. Arents, Jun., *Hinderkien* (Pekel-a), van Dantzig naar Amsterdam.
ELSENEUR	den 13 Mei 1835. De Wind Westelijk.

Op HERHALEND VERZOEK,

zal de ondergeteekende zijne MECHANIEKE SPEELWERKEN wederom laten hooren op MORGEN, den 20 Mei, des avonds te negen uren.

W. BREEDHOFF.

PANORAMA van *SALTZBURG*.

Door buitengewone voorvallen wordt hetzelve in deze Hoofdstad ter bezigtiging aangeboden, en zal den 20 Mei te dien einde geopend zijn.

Daar het verblijf alhier slechts zeer kort kan wezen, worden de Liefhebbers der Kunst daarvan verwittigd, en hoop ik, dat mij de goedkeuring van het Kunstlievend Publiek zal ten deel vallen.

Hetzelve zal, benevens het COSMORAMA, dagelijks, van 's morgens tot des avonds, open zijn, en heb ik den prijs gesteld op 90 Cents per persoon. Kinderen, onder 12 jaren en Dienstboden zullen voor de helft van dien prijs worden toegelaten.

J. M. SATLER,
K. K. Akademieschilder en Professor,
en Honorair Burger van Saltzburg.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden verloste gelukkig van eenen ZOON ANNETTE RAKEN, geliefde Echtgenoote van

ELBERFELD — G. E. KUCH.
den 9 Mei 1835.

*** Heden verloste door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER S. MIEDENDORP, geliefde Echtgenoote van

GRONINGEN — R. K. HOLTHUIS.
den 15 Mei 1835.

*** UTRECHT den 16 Mei 1835. Mijne geliefde Echtgenoot Vrouwe A. C. C. Baronnes VAN HEECKEREN VAN BRANDSENBURG beviel gisteren avond zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON.

W. A. H. GELDERMAN,
2de Luit. bij het regem. Lansiers, no. 10.

*** Heden verloste van eene welgeschapene DOCHTER G. ONNES, geliefde Echtgenoote van

APPINGADAM — *Mr.* A. H. WERUMEUS BUNING.
den 16 Mei 1835.

*** Getrouwd:

GRONINGEN — H. BOOMGAARD
den 15 Mei 1835. — en
M. VAN DUINEN.

*** NIEKERK den 11 Mei 1835. Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van ruim 80 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel Eerwaarde Zeer Geleerde Heer J. H. BROESE, in leven *Predikant dezer Gemeente.*

S. H. BOERMA,
Wedw. J. H. BROESE.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

*** Het heeft den alwijzen God behaagd, mijne brave Echtgenoote MARIA LOUISA DRIEHUIJS, na eene ziekte van 4 dagen, heden morgen, in den ouderdom van bijna 63 jaren, en na eene allergenoegelijkste echtverbindtenis van 44 jaren en ruim 7 maanden, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, door den dood van mijne zijde weg te nemen. Hare gedachtenis zal wegens hare groote deugden bij mij in zegening blijven, en de hoop op eene zalige wedervereeniging stort eenen verzachtenden balsem in mijne diepe wonde.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving voor bijzondere aan te nemen, tevens verzoekende van Condoleantie-Brieven verschoond te blijven.

ARNHEM — W. RABE,
den 12 Mei 1835. — *Rustend Predikant bij de Evangelisch-Lutersche Gemeente alhier.*

*** Heden in den vroegen morgen overleed, na eene langdurige sukkeling van eenige maanden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer WILLEM DAVID LICHTENVOORT, *Bewaarder der Hypotheken voor het Arrondissement Winschoten*, in den ouderdom van ruim 43 jaren, na eene genoegelijke en gezegende echtverbindtenis van 8 jaren. Allen, welke onze betrekking, en den braven overledene gekend hebben, zullen gevoelen, hoeveel ik en mijne drie zeer jonge kinderen in hem verliezen, en deelnemen aan mijne regtmatige droefheid.

WINSCHOTEN — G. J. SLINGENBERG,
den 17 Mei 1835. — Wedw. W. D. LICHTENVOORT.

Strekkende deze voor bijzondere kennisgeving aan Betrekkingen en Vrienden.

*** Bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA is gedrukt en mede bij de Heeren Boekhandelaars in deze Stad en Provincie te bekomen:

VERSLAG van de COMMISSIE *ter verzorging van de door den* VEENBRAND, *op den 11 en 12 Junij 1833, ongelukkig geworden Ingezetenen van de Provincie Groningen*, met eene GESCHIEDKUNDIGE AANTEEKENING door Mr. H. O. FEITH.

*** Bij den Boekhandelaar en Boekdrukker J. C. VAN KESTEREN, te *Amsterdam*, zijn op heden van de Pers gekomen, en alom verzonden:

I. *J. E. SCHUT*, JODOKA DE KAARTLEGSTER, 2 Deelen kompleet, met gegraveerden Titel en Vignet. . . . . *f* 4 — 90.
II. ROMANTISCH KLAVERBLAD, of DRIE VERHALEN, ENZ., één Deel kompleet, met gegraveerden Titel en Vignet. . . . - 2 — 75.
III. *K. H. SPIESZ*, DE LEEUWENRIDDERS, 2 Deelen kompleet, met gegraveerde Platen en Titel. . . . . - 4 — 80.
IV. NIEUWE KEUR VAN NUTTIGE EN AANGENAME MENGELINGEN, no. 1 en 2. Elk no. . . . . - 0 — 60.

Bovengemelde debiteert met veel succes:

I. DE VONDELING, of LIEFDE EN PLIGT, een oorspronkelijk Hollandsche Roman, 2 Deelen kompleet, met gegraveerde Titels en Vignetten. . . . . - 4 — 80.
II. *P. MEESTERS*, TWAALF AMBACHTEN EN DERTIEN ONGELUKKEN, een oorspronkelijk Nederlandsche Roman, één Deel kompleet, met gegraveerden Titel en Vignet. . . . . . . - 2 — 75.
III. *H. DUCOR*, DE LOTGEVALLEN VAN EENEN MARINIER VAN DE KEIZERLIJKE GARDE, gedurende zijne krijgsgevangenschap in *Spanje*, op *Cabrera* en in *Rusland*, 2 Deelen kompleet, met gegraveerde Titels en Vignet. . . . . - 5 — 50.
IV. LEKTUUR VOOR BLIJMOEDIGEN, of VERHALEN UIT EEN' VRIENDENKRING, door den Schrijver van *Vier dagen op reis, enz.*, één Deel kompleet, met gegraveerden Titel en Vignet. . . - 2 — 75.

*** Bij den Boekverkooper J. VAN DER VLIET, Cz., te *Rotterdam*, is van de Pers gekomen en verkrijgbaar gesteld:

Een HERDRUK, in Groot 8vo, van KEURSTOFFEN, of VERZAMELING van VIJFTIG uitmuntende PREDIKATIEN, waaronder eenigen van zeer gewigtige Praktikale Stoffen, nagelaten door den Wel Eerwaarden Heer *B. SMIJTEGELD*, in leven *Predikant te Middelburg*, woordelijk gevolgd naar de oude Uitgave, in 2 Deelen, à *f* 5 — 00.

VERKOOPING van BOEKEN en RARITEITEN.

De Boekhandelaar N. G. VAN DER VEER zal, ten zijnen Huize, op Maandag, den 25 Mei 1835 en volgende dagen, publiek Verkoopen: Eene fraaije nagelatene Verzameling van BOEKEN, als CLASSIKE SCHRIJVERS, THEOL., REGTSGEL., MEDIC., GESCHIEDENISS., OUDHEIDK., ROMANS, REISBESCHR., DRAAIBANK, BOEKBINDERS GEREEDSCHAPPEN, ENZ. De Catalogus is voor 5 Cents te bekomen.

*** BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD DOCKUM maken door deze bekend, dat de aanstaande KERMIS aldaar zal beginnen op MAANDAG, den 25 DEZER, zullende de gewone PAARDENMARKT op MAANDAG, den 1 JUNIJ daaraanvolgende, worden gehouden. — Voorts zal op DINGSDAG, den 2 JUNIJ, des namiddags te half twee, worden VERHARDDRAAFD: eene fraaije, met ZILVER gemonteerde ZWEEP, door Paarden, welke ten genoegen der Keurmeesters moeten zijn, en alhier geene Zweep hebben gewonnen. De Monstering der Paarden zal precies te elf uren plaats hebben.

DOCKUM den 11 Mei 1835.

Burgemeester en Wethouderen voornd.:
W. B. v. D. WEIDE.
Ter ordonnantie van dezelven:
A. VAN SLOOTEN.

*** Op WOENSDAG, den 3 Junij 1835, des middags te 12 uren, zal, in de CONSISTORIEKAMER van Martini-Kerk, voor den tijd van *zes jaren* publiek worden Verpacht: Het REGT om het KERKBRIEFJE of WEKELIJKSCHE ORDE der PREDIKBEURTEN in de PROTESTANTSCHE KERKEN te *GRONINGEN* te mogen DRUKKEN en UITGEVEN; waarvan de Conditiën, van heden af, ter lezing zullen liggen bij den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt.

*** Al degenen, welke Gelden verschuldigd zijn aan Mejufvrouw de Wedawe H. UILKENS of wijlen den Heer H. UILKENS, wegens door dezelve geleverde Medicamenten, worden verzocht, daarvan, vóór den eersten Junij aanstaande, betaling te doen aan

Mr. H. VAN GIFFEN, *Procureur.*

*** Degene, die iets te vorderen heeft van — verschuldigd is aan — of eenige Goederen, Effekten, enz. onder zich heeft van wijlen den Edel Gestrengen Heer J. H. DE SAIVE, *Kapitein op non-activiteit*, overleden te dezer Stede den 21 April dezes jaars, gelieve daarvan kennis te geven, vóór of op den tienden Junij aanstaande, ten Huize van H. OLLING, Blaauwverwer in de Nieuwe Ebbingestraat.

GRONINGEN — F. C. DE GREUVE,
den 19 Mei 1835. — I. H. R. HUMANN,
q.q.

*** De ondergeteekende is VERHUISD naar de STOELDRAAIJERSTRAAT, het eerste Huis van de Zwanenstraat, lett. C no. 144.

Dr. M. J. KEISER.

HOUTVEILING,

op Zaturdag, den 23 Mei 1835, des voormiddags te 11 uren, onder werkelijke Houtkoopers, ten Huize van den Kastelein H. G. ROELFZEMA, te *Delfzijl*, van:

Drie Ladingen NOORDSCHE VUREN HOUTWAREN; bestaande in extra zware Maats en Overmaats VUREN ZAAGBALKEN, benevens eene zeer aanzienlijke partij toppige OSTERRUSOER JUFFERS, BUISBALKEN, ELLENS, KOLDERS, EIKEN STOLPEN, DEELEN en SPIEREN.

Waarvan de Notitiën te bekomen zijn bij den Kastelein voornoemd.

*** De ondergeteekenden, eene *STIJFSELFABRIJK* te dezer Stede opgerigt hebbende, berigten aan Heeren KOOPLIEDEN, dat zij, door eene aanzienlijke hoeveelheid van hun Fabrikaat, zich thans in staat bevinden, om aan algemeene aanvrage te voldoen, waartoe zij de vrijheid nemen, zich in ieders gunst aan te bevelen.

GRONINGEN — VAN ROYEN & BRONSEMA.
den 14 Mei 1835.

NB. DIREKT UIT *BORDEAUX:*

OUDE WIJNAZIJN, per Anker *f* 15 — 00; fijne OLIJFOLIE, per Flesch *f* 1 — 25; VRUCHTEN op BRANDEWIJN, per Flesch *f* 1 — 75, en BREMER WIJN, per Anker *f* 13 — 00, bij den Wijnkooper

VAN HOEVELL.

*** De ondergeteekende berigt door deze het geëerde Publiek, dat hij door AANKOOP EIGENAAR is geworden van de sedert onheugelijke jaren bekende en daardoor beroemde KOOPMANS BEHUIZING *DE BRUINVISCH*, in de oude Ebbingestraat, het tweede Huis van den Boog, Oostzijde, en zich aldaar aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten rekommandeert in het Verkoopen van TABAK, JAVA KOFFIJ, THEËN, opregte ZEEUWSCHE CHOCOLADE, JENEVER, BRANDEWIJN, WIJN en LIKEUREN, alle soorten van KRUIDENIERS- en VERFWAREN, PEULVRUCHTEN, TUINZADEN, PIKTEER, HARST, ENZ. In al deze Artikelen van de beste soorten en kwaliteiten voorzien zijnde, zoo verzekert hij zijne Begunstigers van eene prompte en civiele behandeling.

H. BOOMGAARD.

*** De ondergeteekende heeft ontvangen: een mooi assortement van GALANTERIEN, BIJOUTERIEN, BRONS met vergulden PENDULES, ALBASTER en PORSELEINEN BLOEMVAZEN, FRANSCH en andere soorten van PORSELEINEN, mooije PRONK- en DEVIESKOPPEN; KRISTAL- en GLASWERK, ENZ. Rekommandeert zich ten vriendelijkste in het aandenken zijner geëerde Begunstigers.

J. GROSSE,
aan de Vischmarkt, bij de Stoeldraaijerstraat.

POLAK & WEINBERG, aan de VISCHMARKT,

het 3de huis van de Stoeldraaijerstraat, hebben heden ontvangen, eene groote partij frissche en bijzonder fraai GEDRUKTE GEKLEURDE KATOENEN, MOUSSELINS en JACCONETTS naar den allerlaatsten smaak, verder GEWERKTE, GERUITE, EFFENE, fijne en supra fijne BATISTKATOENEN, ENGELSCHE LINNENS, en meer andere GOEDEREN; ook zijn dezelve weder van LAKENS best voorzien, in het bijzonder supra fijne ZWARTE en BLAAUWE; houdende zich ten vriendelijkste in eens ieders gunst gerekommandeerd.

*** Bij E. DE BOER & ZONEN, *Gekwalificeerde Kollekteurs der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ*, aan de Vischmarkt, te *Groningen*, zijn voor de 165ste LOTERIJ (waarvan de Eerste Klasse op Maandag, den 18 Mei 1835, begint te trekken) LOTEN IN KOOP voor ALLE KLASSEN te bekomen: Een Geheel Lot à *f* 69 — 00, Half *f* 34 — 50, Vijfde *f* 13 — 80, Tiende *f* 6 — 90 en een Twintigste *f* 3 — 45. IN KOOP voor de EERSTE KLASSE: Een Geheel Lot *f* 14 — 00, Half *f* 7 — 00, Vijfde *f* 2 — 80, Tiende *f* 1 — 40 en een Twintigste *f* 0 — 70; alsmede in HUUR voor de EERSTE KLASSE: Een Geheel Lot à *f* 4 — 00, Half *f* 2 — 00, Vijfde *f* 0 — 80 en een Tiende *f* 0 — 40.

NB. Bij denzelven wordt, voor de 165ste LOTERIJ, GENERAAL CONTRABOEK gehouden.

PRIJZEN DER GRANEN TE AMSTERDAM.

Vrijdag, den 15 Mei. TARWE aan consumtie als voren verkocht: 131 ℔ witb. Pools. *f* 215; 128 ℔ b. dito dito *f* 190; 132 ℔ p. n. Rost. *f* 180; 130 ℔ n. Pommer *f* 172; 128 ℔ ger. b. Pools. *f* 170; 129 ℔ n. Zeeuws. *f* 156; 125 ℔ n. Gelders. *f* 148. — ROGGE prijshoudende: 123 ℔ Munst. *f* 137; 122 ℔ Overijss. *f* 140, beide bij gerijf; 116 ℔ o. Stettins. *f* 133; 121 ℔ Pr. Pomm. *f* 143, beide bij partij; 116 ℔ o. Pruiss. *f* 140. — GERST zonder handel. — HAVER als voren: 84 ℔ Gron. dikke *f* 92. — BOEKWEIT houdt prijs: 123 ℔ Oostvriesche *f* 121.

KOOLZAAD dadelijk zonder handel: op 9 vat in Oct. 70 £. — LIJNZAAD prijshoudende: 114 ℔ Rostoksch *f* 350; 108 ℔ dito *f* 345. — RAAPOLIE dadelijk flaauwer, doch op het Najaar meer gewild: per 6 w. *f* 48½; Vliegend *f* 49 a *f* 47½; Sept. *f* 43 a *f* 43¼; Oct. en Nov. *f* 42¾ a *f* 43. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 42½; Vliegend *f* 41¾ a *f* 42. — HENNEPOLIE *f* 45¾. — RAAPKOEKEN *f* 60 a *f* 65. — LIJN dito *f* 8½ a *f* 11.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, *op de Beurs te AMSTERDAM*, den 16 Mei.

	l. k.	h. k.	te 4½ u.		l. k.	h. k.	te 4½ u.
Nederl., Werk. Sch. 2½ pc.	57 7/16	57 9/16	57 7/16	Leen. te L. b. *Rothe.* 5 pc.	-	-	
Nieuwe dito 5	102 3/8	-		*R.*, Obl. *Hope* 1798, 1816 5	102 1/4	-	
Uitgestelde dito	—	-		dito 1828 en 1829 . . . 5	104 3/4	-	
Kansbilj. van dito . . . *f*	26 7/16	26 9/16	26 7/16	Cert. b. dito 1831 en 1833 5	99 3/4	99 7/8	
Amortisatie-Syndic. 4½ pc.	96	96 1/8	96 1/8	Obl. te Londen 5	—	-	
dito dito 3½	81 1/2	-		Cert. te Hamburg . . . 5	—	-	
Schatkistbiljetten . . 4	—	-		Inschrijv. in Assig. . . 6	70 3/8	70 5/8	70 5/8
Leening 1831 . . . 6	—	-		Certif. v. dito 6	71	-	
Handel-Maatschapp. 4½	107 3/4	107 7/8		*Polen*, Aand. m. Lot. fl. 300 *f*		-	
Fr., Ins. op 't Grootb. 5	—	-		*Pruissen*, Dito dito R. 150	124 1/2	-	
Fransche Wissel 57 3/8.	—	-		Neg. Londen 1830 . . 4 pc.	101	101 1/4	101 1/4
Engeland, dito . . . 3	—	-		*Oostenr.*, Dito dito *f* 200 *f*		-	
Sp., Perp. R. Em. Ams. 5	49 1/2	49 5/8	49 9/16	Dito dito *f* 250 4 pc. . . *f*		-	
Dito dito à *f* 1000. 3	30 5/16	30 1/2	30 7/16	Metalliek . . . . 5 pc.	99 7/8	-	
Certific. bij *Osy & Co.* 4	—	-		Dito te Lond. gen. . 5	—	-	
Fransche Uitgest. . .	21 5/8	21 3/4	21 5/8	Dito 2½	—	-	
Cortes Bons te Lond. 5	49 1/2	49 9/16		Ween. B. b. *Goll & C.* 5	—	-	
Engelsche Uitgestelde	—	-		Dito 4	92 1/4	-	
Port., Oblig. te Lond. 5	—	-		Cert. Stadsb. bij dito 2½	—	-	
dito dito 3	—	-		Weener Bank-Actien 5	—	-	
Nap., Cert. b. *L. & B.* 5	—	-		N. Weener Aandeelen *f*	731	-	
Dito b. *Falconn. & C.* 5	—	-		*Den.*, Neg. te Lond. 3	—	-	

Van den 17den. EFFEKTEN-SOCIETEIT. (*Te half vijf.*) Integr. 57½, 7/16. Kansb. *f* 26 7/16. Perpet. 5 pCt. 49½, 9/16. Dito 3 pCt. 30¼, 3/8. Fr. Uitgest. 21⅝, ½, 7/16. Columb. 31⅜, ½, ⅝.

Van onze binnenlandsche fondsen was alleen handel in Integr. en Kansbiljetten, die, uit hoofde der iets lager afkomende koersen van Londen, eene prijsvermindering van circa ¼ pCt. en ⅛ gulden hebben geleden.

Van vreemde fondsen zijn de Spaansche, ten gevolge der flaauwe notering van Antwerpen, tot iets verlaagde koersen omgezet. De handel daarin was evenwel onbelangrijk.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)